

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 3341/21
1.9.2021. године
Београд

У И М Е Н А Р О Д А

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Меланије Сантовац, председника већа, Сање Пејовић и Ловорке Стојнов, чланова већа, у парници по тужби тужиоца АА из ..., ..., чији је пуномоћник Владимир Глумац, адвокат из Београда, Алексе Ненадовића 31/10, против туженог ББ из ..., ..., чији је пуномоћник Драган Милетић из Параћина, Милана Ракића 16, са умешачем на страни туженог ВВ из ..., чији је пуномоћник Љубиша Ваљаревић, адвокат из Београда, Ђуре Даничића 4, ради побијања дужникових радњи, одлучујући о жалбама туженог и умешача изјављеним против пресуде Вишег суда у Београду П 653/20 од 4.9.2020. године и жалби тужиоца изјављеној против решења Вишег суда у Београду П 653/20 од 4.3.2021. године, у седници одржаној 1.9.2021. године, донео је

П Р Е С У Д У

ОДБИЈАЈУ СЕ, као неосноване, жалбе туженог и умешача и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Вишег суда у Београду П 653/20 од 4.9.2020. године.

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, жалба тужиоца и **ПОТВРЂУЈЕ** решење Вишег суда у Београду П 653/20 од 4.3.2021. године.

ОДБИЈАЈУ СЕ, као неосновани, захтеви туженог и умешача за накнаду трошкова другостепеног поступка.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Вишег суда у Београду П.бр. 653/20 од 4.9.2020. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца, па је утврђено да је уговор о купопродаји закључен и оверен 3.4.2013. године пред Првим основним судом у Београду Ов 59381/13 између умешача, као продавца и туженог, као купца без правног дејства према тужиоцу, па се обавезује тужени да трпи да се тужилац наплати из продаје непокретности, описане у изреци побијане пресуде, а све по основу решења Првог

основног суда у Београду И 19918/13 од 26.9.2013. године и то у износу од 102.564,19 евра са каматом по стопи коју утврђује Европска централна банка почев од 1.2.2004. године до исплате, све у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан плаћања, као и износ од 65.800,00 динара на име трошкова извршног поступка.

Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 501.000,00 динара.

Решењем Вишег суда у Београду П 653/20 од 4.3.2021. године одбијен је, као неоснован, захтев тужиоца за ослобађање од плаћања судских такси у овој правној ствари.

Тужени је против наведене првостепене пресуде благовремено изјавио жалбу због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права, а такође, и умешач је против наведене првостепене пресуде благовремено изјавио жалбу из свих законских разлога.

Тужилац је против наведеног решења благовремено изјавио жалбу због битне повреде одредаба парничног поступка, како то произилази из навода жалбе.

Испитујући првостепену пресуду у границама овлашћења прописаним одредбом члана 386. ЗПП ("Сл. гласник РС", бр.72/11, са изменама и допунама), Апелациони суд је оценио да жалбе туженог и умешача изјављене против наведене пресуде и жалба тужиоца изјављена против наведеног решења нису основане.

У првостепеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 1,2,3,5,7. и 9. ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности, а није учињена ни битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, на коју се указује наводима жалбе туженог и умешача јер је изрека пресуде разумљива, а дати разлози о битним чињеницама јасни и потпуни.

Првостепени суд је у побијаној пресуди утврдио да је правноснажном и извршном пресудом Вишег суда у Београду П 20267/10 од 5.4.2011. године овде умешач, као тужени, обавезан је да овде тужиоцу на име дуга исплати износ од 102.564,10 евра са припадајућом каматом, као и да му накнади трошкове поступка у износу до 679.060,00 динара. Умешач као продавац и тужени као купац су 3.4.2013. године закључили и оверили уговор о купопродаји стамбене зграде у ..., ..., површине 122 м2, заједно са 93 м2 подрумског простора, 111,85 м поткровља и 36 м гараже испод терасе, који објекти су у поступку легализације, а изграђени на кат.парц. ... уписане у ЛН ... КО ... за цену од 225.000 евра. Предмет купопродаје су биле и све покретне ствари које се налазе у предметним непокретностима, а уговором је конституисано право доживотног подуживања продавца, овде умешача и његове супруге. У означеном уговору је констатовано да је купопродајна цена исплаћена у моменту потписивања и да је купац ушао у посед. На основу уговора плаћен је порез на пренос апсолутних права.

Утврђено је да тужени у предмету Вишег суда у Београду П 20267/10, овде

умешач, није добровољно извршио своју обавезу по наведеној пресуди од 5.4.2011. године и овде тужилац је као извршни поверилац 27.5.2013. године поднео предлог за извршење, те је 26.9.2013. године донето решење о извршењу, којим је делимично усвојен предлог овде тужиоца и одређено извршење утврђењем вредности и продајом непокретности – породичне стамбене куће у улици ..., а закључком Првог основног суда у Београду од 8.3.2016. године промењено је средство извршења одређено решењем од 26.09.2013. године и одређено да ће се извршење спровести пленидбом пензије коју извршни дужник остварује код РФ ПИО Београд и преносом наведеног новчаног износа извршном повериоцу на његов текући рачун, све до коначног намирења потраживања.

Првостепени суд је приликом одлучивања о постављеном тужбеном захтеву тужиоца пошао од одредаба члана 280. Закона о облигационим односима, којима је прописано да сваки поверилац чије је потраживање доспело за исплату и без обзира када је настало, може побијати правну радњу свог дужника која је предузета на штету повериоца, с тим да се сматра да је правна радња предузета на штету повериоца ако услед њеног извршења дужник нема довољно средстава за испуњење повериоцевог потраживања. Под правном радњом подразумева се и пропуштање због кога је дужник изгубио какво материјално право или којом је за њега настала каква материјална обавеза, а према одредбама члана 281. истог закона дефинисани су услови побијања правне радње. Ставом првим члана 281. ЗОО прописано да се теретно располагање може побијати ако је у време располагања дужник знао или могао знати да предузетим располагањем наноси штету својим повериоцима и ако је трећем лицу са којим је и у чију корист је правна радња предузета то било познато или могло бити познато.

Оценом изведених доказа, првостепени суд је утврдио да је потраживање тужиоца, као повериоца, доспело, те да је овлашћен за побијање правне радње свог дужника, овде умешача, услед чијег извршења дужник нема довољно средстава за испуњење повериоцевог потраживања. Суд је имао у виду да је закључком Првог основног суда у Београду од 8.3.2016. године промењено средство извршења, те налази да је то без утицаја на одлуку у погледу испуњености за побијање, с обзиром да је утврђено тужиоцево потраживање у висини од 102.564,10 евра, да умешач нема друге имовине, те да би наплатом 2/3 износа пензије умешач могао да измири своје потраживање у дужем временском периоду.

Ценећи испуњеност услова за побијање правне радње прописаних чланом 281. ЗОО који се односе на сазнање, односно свест дужника да закључењем уговора односно предузимањем располагања наноси штету свом повериоцу, првостепени суд је утврдио да је у моменту закључења предметног уговора о купопродаји дужнику, овде умешачу било познато постојање пресуде којом је било утврђено повериоцево потраживање, и постојање дуга, с обзиром да је исти у том поступку активно учествовао. Ценећи савесност туженог суд је приликом одлучивања имао у виду његов исказ, који је сагласан са наводима умешача, да их везује дугогодишње породично пријатељство које, по налажењу суда, подразумева познавање прилика из живота умешача и његову моралну обавезу да туженом укаже на могућност да потраживање повериоца буде намирено из једине имовине коју дужник поседује, а којом располаже закључењем уговора. Приликом оцене савесности уговорних страна, суд је ценио њихове наводе у погледу мотива за закључење уговора, те налази да је нелогично да је

циљ туженог, као купца да закључењем предметног уговора о купопродаји обезбеди децу која су се спремала за студије, имајући у виду старосни узраст деце у моменту закључења уговора, те чињеницу да деца туженог никада нису ни живела, нити је требало да живе у предметној непокретности, а која је оптерећена правом доживотног плодуживања конституисаним у корист продавца и његове жене.

Првостепени суд је оценио као нелогичне наводе туженог да исплату цене у вези предметног уговора о купопродаји обави у Младеновцу, уз образложење да је реч о експозитури на пола пута између ... и ... (што географски не одговара њиховој удаљености), с обзиром да је уплата морала бити обављена у ..., а продавац морао новац подићи у ..., а све имајући у виду да је уплата обављена преко рачуна, који је умешач у том циљу отворио у Комерцијалној банци. Намера осујећења повериоца, по налажењу првостепеног суда произилази из чињенице да је уговорена цена од 225.000 евра за површину непокретности од укупно 363,83 м², што износи 618,42 евра по 1м², коју суд сматра неадекватном, с обзиром да се ради о непокретности (објекат са грађевинским земљиштем) у КО ..., те да су предмет купопродаје, поред непокретности биле и све покретне ствари које се у објекту налазе. На другачији став суда не утиче приложено пореско решење, којим је указано на правилно обрачунату цену искључиво објекта, односно прометоване породичне стамбене зграде. Првостепени суд налази да приликом закључења уговора није одређена реална цена која би указивала на намеру купопродаје, а не осујећење повериоца, овде тужиоца, као и немогућност продавца да се изјасни на околност начина формирања цене, иако је непокретност продавао уназад неколико година. Суд је, такође, имао у виду и контрадикторности у исказу умешача у погледу уплате цене у односу на моменат закључења уговора, а да намера уговарања није била закључење уговора о купопродаји произилази и из утврђене чињенице да купац никада није ни ступио у посед непокретности, па ни предајом кључа, иако је то констатовано у уговору.

На основу наведеног, првостепени суд је усвојио тужбени захтев тужиоца као у изреци побијане пресуде, налазећи да је закључењем означеног уговора о купопродаји тужиоцу нанета штета, с обзиром да услед његовог извршења дужник, овде умешач нема довољно средстава за испуњење тужиочевог доспелог потраживања, а што је уговорним странама било познато, чиме су се испунили услови за побијање правних радњи дужника прописани одредбом члана 280. и 281. став 1. ЗОО.

Правилно је побијаном пресудом утврђено да је уговор о купопродаји закључен и оверен 3.4.2013. године пред Првим основним судом у Београду Ов 59381/13 између умешача, као продавца и туженог, као купца без правног дејства према тужиоцу, па се обавезује тужени да трпи да се тужилац наплати из продаје непокретности, описане у изреци побијане пресуде, а све по основу решења Првог основног суда у Београду И 19918/13 од 26.9.2013. године и то у износу од 102.564,19 евра са каматом по стопи коју утврђује Европска централна банка почев од 1.2.2004. године до исплате, све у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан плаћања, као и износ од 65.800,00 динара на име трошкова извршног поступка.

Разлоге и правни закључак првостепеног суда у побијаној пресуди прихвата и овај суд као другостепени.

Супротно жалбеним наводима туженог и умешача, првостепени суд је оценом изведених доказа у смислу члана 8. ЗПП правилно и потпуно утврдио битне чињенице за одлуку о тужбеном захтеву тужиоца, а жалбени наводи туженог и умешача не доводе у сумњу правилност и потпуност утврђеног чињеничног стања. Првостепени суд је утврдио да је потраживање тужиоца доспело, те да је овлашћен за побијање правне радње свог дужника, услед чијег извршења дужник нема довољно средстава за испуњење тужиочевог потраживања, које је утврђено правноснажном и извршном пресудом и доспело на исплату (поступак извршења је у току), а уговор о купопродаји закључен између туженог, као купца и умешача, као продавца предузет је на штету тужиоца, као повериоца, те да су продавац и купац у конкретном случају били несавесни приликом закључења предметног уговора о купопродаји. Ради се о теретном располагању и оценом доказа изведених у току парнице утврђено је да су уговорне стране знале да се закључењем предметног уговора наноси штета тужиоцу као повериоцу доспелог потраживања.

С тога, супротно жалбеним наводима, правилно је првостепени суд применио материјално право када је закључио да су се стекли услови да предметни уговор о купопродаји губи правно дејство према тужиоцу у мери у којој је то потребно за испуњење његовог потраживања, а како је то наведено у изреци побијане пресуде.

Суд је ценио и остале жалбене наводе туженог и умешача, али како се истима не доводи у сумњу правилност побијане пресуде, исти посебно нису образлагани.

Одлука о трошковима поступка садржана у ставу другом изреке донета је правилном применом члана 153. и 154. ЗПП, с обзиром на успех парничних странака у спору.

Из наведених разлога, применом одредбе члана 390. ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке ове пресуде.

Такође, правилно је првостепени суд побијаним решењем од 4.3.2021. године одбијен, као неоснован, захтев тужиоца за ослобађање од плаћања судских такси у овој правној ствари.

Према образложењу побијаног решења тужилац је као таксени обвезник поднеском од 15.10.2020. године, након пријема побијане пресуде од 4.9.2020. године, којом је у ставу другом изреке обавезан туженог да тужиоцу на име трошкова поступка исплати износ од 501.000,00 динара, предложио да га суд ослободи од плаћања судских такси, наводећи да нема средстава за основне животне потребе, да живи са оцем који је стар и болестан и да је једино месечно новчано примање домаћинства пензија његовог оца (11.881,50 динара), доставио је извештај РФ ПИО Дирекција фонда у Београду за корисника ГГ за септембар 2020. године, потврду Скијашког клуба "...” из ... од 8.10.2020. године, којом се потврђује да је овде тужилац запослен у наведеном скијашком клубу, који не исплаћује зараде, већ само порезе и доприносе за пензијско и инвалидско осигурање, доставио је уверење СКН од 9.10.2020. године да у катастарском оперативном делу на име тужиоца нема уписаних непокретности на подручју Општине ..., изјаву од 9.10.2020. године да тужилац у заједничком домаћинству има оца

ГГ, пензионера. Како је Виши суд у Београду је 4.9.2020. године по тужби тужиоца од 25.03.2014. године донео пресуду П 653/20 којом је усвојио тужбени захтев тужиоца и обавезао туженог да тужиоцу на име трошкова поступка исплати износ од 501.000,00 динара, у који износ су урачунате судске таксе које је у обавези да плати тужилац као таксени обвезник, тужилац је преклудирани у постављању захтева за ослобођење од плаћања такси у овој правној ствари, закључује првостепени суд.

Имајући у виду да је тужилац у тужби, између осталог, поставио и захтев за накнаду судских такси на тужбу и одлуку по ГГ, те да је успео у овој парници и да су му по његовом захтеву и досуђени трошкови поступка, који трошкови у себи садрже и трошак судских такси на тужбу и одлуку, које је у обавези да плати тужилац као таксени обвезник сагласно одредбама Закона о судским таксама, правилно је у таквој ситуацији првостепени суд одбио, као неоснован, захтев тужиоца за ослобађање од плаћања судских такси на тужбу и одлуку, па су без утицаја жалбени наводи тужиоца којима указује да није у могућности да плати дуговане судске таксе. Околност да је првостепени суд навео да је тужилац преклудирани у захтеву за ослобађање од плаћања судских такси, односно да је изгубио право да захтева ослобађање од плаћања судских такси, што није у сагласности са одредбама члана 168. и 169. ЗПП, није од утицаја на правилност одлуке о захтеву тужиоца у конкретном случају, а имајући у виду да су наведени трошкови, као нужни, досуђени тужиоцу, а по његовом захтеву поднетом суду.

Из наведених разлога, применом члана 401. тачка 2. Закона о парничном поступку, одлучено је као у ставу другом изреке ове пресуде.

С обзиром да нису успели у жалбеном поступку, одбијен је захтев туженог и умешача за накнаду трошкова другостепеног поступка.

**Председник већа-судија
Меланија Сантовац,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић